

10.12. 2023, 2. neděle adventní

Píseň: 435, sloky 1 a 4 *Zvedněte brány svrchků svých*

Introit: "Potěšte, potěšte můj lid," praví váš Bůh....³ Hlas volajícího: "Připravte na poušti cestu Hospodinu! Vyrovnajte na pustině silnici pro našeho Boha! Každé údolí ať je vyvýšeno, každá hora a pahorek sniženy. Pahorkatina ať v rovinu se změní a horské hřbety v pláň. (Iz 40,1;3-4)

Píseň: 450 *Vítej k nám, hoste přemilý*

Modlitba:

Vítej k nám, hoste přemilý, náš dobrý Ježíši...

Přišli jsme sem do kostela a tobě, Pane Ježíši, říkáme: vítej.

Vítej. V našem kostele, městě, zemi, vítej v našem světě. Vítej v našem srdci. Děláme ti místo, sami ustupujeme kousek zpátky, chceme se ztišit. Chceme ti udělat místo ve svých vztazích, rodinách, ve svých přemýšleních a plánech.

Ty víš, že je pro nás někdy těžké nemít sebe na prvním místě. Odpusť sobectví, odpusť pýchu, že si vystačíme ve všem sami.

Vítej k nám, hoste přemilý, náš dobrý Ježíši... Amen.

Čtení: Mk 1,1-8

Píseň: 188 *Neskládejte v mocných naději*

Text: 2Kr 3,1-15

Kázání:

Ve čtvrtek na devadesátkách přišla řeč na to, jaké se probírají příběhy v nedělní škole. Některé, že jsou příliš složité, pro menší děti nesrozumitelné... Nebylo by lepší opakovat víckrát ty „základní“? Myslím, že právě ten dnešní o Šalomounovi, jak prosí o moudrost, patří mezi oněch „top ten“. Nejspíš ho většina z vás zná. Shrnut v písni: Moudrost mi, Pane, dávej. (Modlitba krále Šalomouna)

Šalomoun usedl na trůn po svém otci Davidovi. Po otci – králi velkém, slavném, úspěšném. I lidsky nedokonalém. A přeskočili jsme kapitolu líčící boje o trůn, resp. složité vztahy mezi Davidovými potomky, Šalomounovými sourozenci.

Šalomoun je na začátku. Uvědomuje si tíhu úkolu, který je před ním. Večer v Gibeónu jde spát a přemýšlí, co ho čeká další den. Možná to není až tak jiné než naše starosti. Večer jde člověk spát a přemýšlí, co přinese druhý den... Od rána po mně bude někdo něco chtít, budu se rozhodovat... jako rodič, učitel, manažer, doktor, student (a uvědomuji si, jak mnohá dnešní povolání nemají nějaký jasný název)... Budu přemýšlet, které informace jsou pravdivé, budu rozdělovat svůj čas, plánovat, vybírat, kupovat,... budu vychovávat děti, rokovat na schůzi staršovstva, odpovídat na maily, plánovat vánoční dárky a návštěvy... to se mi všechno večer honí hlavou a říkám: Pane Bože, je toho moc, každý den se nejmní jednou rozhodnu v něčem špatně, každý den se nejmní jednou zbytečně naštvu... prosím tě, aby to tak nebylo...

O co Šalomoun Pána Boha prosí: ...*Kéž bys tedy dal svému služebníku srdce vnímavé, aby mohl soudit tvůj lid a dovedl rozlišovat mezi dobrem a zlem. Neboť kdo by dokázal soudit tento tvůj lid, jemuž je tak těžko vládnout?*"

Prosí o srdce vnímavé, aby mohl rozlišovat mezi dobrem a zlem. Srdce je v Bibli místem rozhodování. Představuji si to, o co Šalomoun prosí, jako jakési změkčení, nakypření. Prorok Ezechiel používá protiklady: srdce z kamene x srdce z masa. Když vyndáte z lednice kouli ztuhlého těsta a chcete s ním pracovat, musíte je nejdřív rukama prohníst, změkčit. Nebo tuhou, udusanou hlinu je potřeba nakypřit, aby v ní mohlo něco vyrůst... O něco takového prosí Šalomoun. Vezmi, Pane Bože, moje tuhé, málo vnímavé srdce a prohněť je, nakypři. Udělej je citlivým. Přitom i pevným. Když rozpoznám, odliším dobré a zlé, ať mám sílu to zlé pojmenovat a (citlivě) odstranit. Šalomoun prosí o vnímavost – vůči lidem, situaci i vůči Pánu Bohu. Uvědomuje si, že sám na život, rozhodování a vládnutí nestačí.

K druhému muži, o kterém jsme dnes četli z Bible. Jan Křtitel.

Minulou neděli jsme mluvili o setkání dvou těhotných žen Marie a Alžběty a jejich zatím nenarozených synů, Jana (Křtitele) a Ježíše. Dnes jsme četli o Janovi už dospělém. Odejde do pouště, káže, volá lidi k pokání, křtí je v Jordánu.

Jan je charakterizován jako tvor navlečený do velbloudích houní a přepásaný kůží. Novozákoník Jiří Mrázek připomíná, že míváme problém s vnímáním biblické doby. Někdy (někomu) se celý starověk nějak slívá do jednoho. Když takhle nějak chodil oblečený prorok Eliáš. nebo třeba lovec Ezau za málem prehistorických časů, tak byl možná oblečen podle poslední módy, nebo každopádně se nad tím nikdo nepotřeboval pozastavit. Když se takhle oblékl Křtitel uprostřed zjemnělé helénistické doby, kdy vzduchem poletují ideje a filosofové chodí v bílém, tak to bylo, jako kdyby dneska někdo přišel do práce v rezavém brnění a tvářil se, že to myslí vážně....

Jan Křtitel je (i) ve své době opravdu divný. Ale nejde jen o šaty a stravu. Nebo spíš – ty šaty, strava a způsob života jsou vidět (šaty opravdu dělají člověka – Oscar Wilde někde říká, že jenom povrchní člověk neposuzuje druhé lidi podle oblečení) a zvýrazňují to, co Jan říká a dělá.

Zaujal mě text pro druhou adventní neděli v knížce Richarda Rohra Očekávání Vánoc. Nazývá Jana Křtitele *mistrem sestupu*. Už od začátku je Jan Křtitel zvláštní a má speciální poslání. Stane se známým, přicházejí za ním na poušť davy lidí, vytvořil rituál křtu vodou, ale říká, že to důležitější - křest Duchem svatým - teprve přijde, ten důležitější - člověk - teprve přijde. Odkazuje k Ježíši. Ježíš později o Janu Křtiteli řekne, že nikdo není větší než Jan Křtitel (Mk 11) – nicméně Jan ví, že jeho místo je jen na začátku, něco připravuje, ale následně musí opustit jeviště. V podstatě na začátku dramatu. Sehrál svůj unikátní a důležitý part, ví to, ale ví, že předehra je opravdu jen předehra.

Spiritualita Jana Křtitele je spiritualitou sestupu, nikoli vzestupu. „On musí růst, já však menšiti se.“ (Jan 3,30) Jan mohl takové svobody dosáhnout tak, že se naučil být „sebe-prázdný“ už jako mladý muž, ještě předtím, než si vystavěl svou věž úspěchu. Nepřekáželo mu totiž ego, je ochoten se svého ega zříci. Je ochoten se zříci i svého poselství a nakonec i života. V tom tkví skutečný význam jeho hlavy na stříbrném podnose! Kdosi vtipně prohlásil, že ego je anglická zkratka ze slov „Edging God Out“ (něco jako vytlačit Boha z jeho místa). Jen takto vyprázdnění jako byl Jan můžeme ukazovat od sebe k Bohu, k Ježíši. Taková vyprázdňenost nám nepadne jednoduše do klína; taková pokora se nepříhodí jen tak. Předchází tomu mnohá zřeknutí, mnohé akty oddanosti. Tak se Janovi podařilo uvolnit Bohu místo, které mu náleží. V centru není jeho ego, ale to centrum nechává Kristu. (tolik inspirace R. Rohrem)

Mluvili jsme dnes o dvou mužích. Starozákonním Šalomounovi a novozákonním Janu Křtiteli. Co je spojuje? Jejich vědomí, že si nestačí sami. Uvolňují v sobě místo Bohu. Umenšují své ego, uvědomují si, že potřebují Boha.

Pane Bože, potřebujeme tě. Ve dnech, kdy se nám daří a máme radost. Ve dnech různě hektických i v těch, co se zdlouhavě vlečou. V bezesných nocích, tíživých ránech. V nejistotě. I ve zdánlivé stabilitě a sebejistotě. Přijď, prosíme. Uvolňujeme ti místo, otevíráme srdce. Amen.

Píseň: 320 *Já chtěl bych, Bože můj*

Ohlášky

Píseň: 438 *Bohu chvála buď i čest*

Přímlová modlitba, Otče náš

Poslání: (Iz 40,5-11)

Požehnání: ¹¹ (Hospodin vás) Jako pastýř své stádo pase, jako beránky svou paží shromažďuje. V náruči vás nosí, jako březí ovečky šetrně vede." (podle Iz 40,11)

Píseň: 454 *Noc ke konci se kloní*